

“La música és la vaselina de l'ànima”

Jaume Sisa (Barcelona, 1948) acaba de treure un nou disc, 'El congrés dels solitaris', la darrera obra d'un autor complex que es defineix com un cantautor gaiàctic, 'underground' dels setanta, amb influència dels boleros, de la ràdio dels cinquanta, del pop i del rock.

Per què cal un *Congrés dels solitaris*?

—No, no cal per res. És absolutament prescindible com tot. No hi ha res ni obligatori, ni necessari, ni urgent. Tot flueix segons un ritme i un ordre que jo no entenc, però m'hi trobo al mig i de cop, apareix com una flamarda de l'inconscient que et diu: s'ha de convocar aquesta institució! El món seguiria girant igual, però amb aquest congrés, el món és una mica més ric i hi ha més oportunitats.

—Al disc ens parla d'una "conspiració"...

—Sempre hi ha conspiracions en marxa. Per aconseguir uns objectius, més o menys definits, més o menys tèrbols. Sembla que una conspiració funciona millor si és menys coneguda, quan la fa la gent més aparentment normal... Jo parlo de la conspiració dels mediocres.

—"Respiro dintre d'una cançó". Sense música li falta l'aire?

—La cançó és un gènere menor de la música i la poesia. Sense música i poesia la vida seria pitjor, molt més lletja, almenys per mi. Quan s'ajunten les dues, lletra i música, creen una espècie de tren d'alta velocitat, que t'arriba directe. En 3 o 4 minuts pots dir tantes coses com un llibre de poesia o la simfonia d'un clàssic. Jo faig el que puc, conec els cànons de l'ortodòxia clàssica però intento deixar-me anar, buscar alguna cosa més.

—I aquesta "cosa més" es troba entre el cel i la terra?

—Aquesta "cosa més" es troba a tot arreu, no sé ben bé on. És un procés. Les matèries primeres vénen de la inspiració, la resta ve a base del treball, com un obrer o artesà. La inspiració ningú sap el que és. És una espurna, un impuls. Ve de la realitat, però hi ha d'altres estrats del coneixement... l'inconscient, els records, els somnis, els desitjos... que ens fan bullir per dintre i enriqueixen... Jo bec de totes aquestes coses.

—Vostè ha treballat amb Joaquín Sabina, amb Pascal Comelade, però en una de les cançons ens diu que no fem cas dels cantautors...

—Efectivament, perquè hi ha cops que són molt pesats. Darrere d'un cantautor a vegades s'amaga un capellà d'esquerra, que sovint són pitjors que

els capellans de dreta. Els cantautors tenim tendència a dir al món com han de ser les coses. Jo aviso al públic. Jo sóc un cantautor galàctic, *underground* dels setanta, amb influència dels boleros, de la ràdio del cinquanta, del pop i del rock.

—El desconsol amb música es porta millor?

—Amb música tot entra millor. La música és com una vaselina de l'ànima, és com una crema hidratant. Fa que tot sigui més fàcil, més suau, més agrada-

"La cançó és un gènere menor de la música i la poesia. Sense música i poesia la vida seria pitjor, molt més lletja"

ble, sense música podríem viure, però la veritat és que jo no sé quina vida seria! Hi ha tres coses a la vida sense les quals no sabria viure: la música, la poesia i la filosofia...

—Quines són les seves influències poètiques?

—Des de Borges a Pessoa, Rimbaud o Salvat Papasseit, per dir-ne quatre de molt diferents. Crec que el punt de vista galàctic consisteix en això, a obrir molt el ventall, a tenir una panoràmica el més oberta possible, i no quedar-se només en un sistema. La galàxia té això, és un cúmul de sistemes.

—Les filosòfiques...

Si me n'hagués de quedar amb un diària Nietzsche, però el nostre món no tindria sentit si no hagués existit Kant.

"Darrere d'un cantautor a vegades s'amaga un capellà d'esquerra, que sovint són pitjors que els capellans de dreta"

De la barreja d'aquestes dues visions antagòniques neix el que som... però com a lectura, em considero devot de Cioran, m'anima molt. Després de llegir Cioran, per ser conseqüent només tens dues vies: la primera és suïcidar-te i la segona, llençar-te a viure amb una alegria i un bon rotllo absolut. No hi ha terme mitjà. O et fots un tir, o aprens a viure d'una vegada i per sempre.

—Seguint Nietzsche, Déu ha mort?

Jo no ho sé, és una pregunta molt difícil. Uns creuen que sí, uns altres

que no... tot pertany al terreny de la fantasia.

—Però continua movent molta gent, no?

—Sí, però el que mou gent és el teatre. No és la religiositat, ni les creences, ni la fe... Mai hi havia hagut tants mitjans, ni tantes televisions, ni tanta rapidesa a comunicar... Han fet un teatre magnífic... però és que ells en són els mestres, ho fan des de fa 2.000 anys!

—I com es pot un prevenir d'aquesta gran pantalla que és la televisió?

—No hi ha prevenció possible, estem abocats al gran espectacle universal, continu i permanent. L'església ho ha copiat del circ romà, però ho ha millorat. Ara, amb la televisió i Internet ja és imparable. És una gran eclosió hipnòtica, de la qual és molt difícil sotraure's.

—Això em recorda una de les seves lletres, "els sonàmbuls desperten, pels carrers esclatant".

—Però jo parlo de la vida estel·lar, que és una vida superior. A la vida estel·lar, els sonàmbuls es desperten. En grec hipnosi vol dir la mort, i el somni, vida. El somni és fecund, la hipnosi és mortífera, és l'anul·lació. Nosaltres estem inmersos en un gran procés d'hipnosi col·lectiva universal. A la vida es-

tel·lar els sonàmbuls es desperten, no s'encallen davant d'unes imatges, segreguen vida i són vius.

—Això també es diu a *El congrés dels solitaris*, quan diu "el que està mort vol estar viu"?

El congrés dels solitaris és un cant per l'esperança. Però és com el que deia de Cioran: has de traspasar una barrera. Si no hi estàs preparat, val més que no hi vagis.

Txell Llorens